

Sweco

Jernbaneveien 5-7

1400 Ski

Til: jardar.nymoen@sweco.no

Kopi: post@io.kommune.no

Skiptvet, 24. september 2026

Høringsuttalelse, detaljreguleringsplan for Thonsåsen – planID 311820260003

Naturvernforbundet er den største natur- og miljøvernorganisasjonen i Norge med over 43 000 medlemmer. Vi har økende medlemstall og engasjerer oss for bevaring av natur og artsmangfold. Det er mye verdifull natur i Østfold, men disse arealene er under hardt press som følge av nedbygging og fragmentering. Naturvernforbundet i Østfold engasjerer seg særlig for utbyggingssaker som truer naturverdier.

Naturvernforbundet i Østfold har mottatt flere henvendelser fra våre medlemmer angående reguleringsplanen for Thonsåsen. Bekymringene er særlig knyttet til tap av viktig nærnatur, bruksverdi og trivsel på Knapstad. Sammen med utvidelsen av Holtskogen næringsområde som nærmeste nabo med tilkommende støy, trafikk og tap av grønne arealer for å nevne noe, er bekymringene nå store for at livskvaliteten i det allerede etablerte boligområdet på Knapstad vil forringes kraftig. I nærområdet er Thonsåsen viktig for friluftslivet som turterreng og nærskog, og registreringer viser høy bruksfrekvens på stier og bålplasser. Reguleringsplanens beskrivelse av å bevare enkelte grønne korridorer og møteplasser som avbøtende tiltak, vil ikke veie opp for den helsefremmende verdien og trivselen man får av nærhet til naturen. Fra Regjeringens Handlingsplan for friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet 2018: «Friluftsliv har en dokumentert helseeffekt, og friluftsliv spiller en viktig rolle for befolkningens psykiske og fysiske helse.»

Dagens kunnskap om natur og naturverdier krever at byggesaker vurderes helhetlig for kommuner og fylker, ikke enkeltvis. Bit-for-bit-nedbygging av små, men viktige skogarealer blir store arealendringer og gir sammenlagt et betydelig tap av viktige leveområder, noe Knapstad-området er et godt eksempel på. Sammen med Holtskogen vil nå en betydelig andel trekk- og leveområder for vilt og andre arter forsvinne i nærområdet. Fragmentering av grønne arealer grunnet arealendringer er i dag den desidert største trusselen vi har mot naturmangfoldet, både nasjonalt og internasjonalt. Etter naturmangfoldloven §§ 4 og 10 skal økosystemtilnærming og samlet belastning legges til grunn.

Planforslaget for Thonsåsen innebærer nedbygging av ca. 40 daa dyrkbar jord, noe som er i strid med Indre Østfolds kommunes nullvisjon om nedbygging av matjord. Naturvernforbundet i Østfold støtter planenhetens anbefaling om å ta området med dyrkbar jord ut av planforslaget.

Det foreligger ingen offentlig tilgjengelige registreringer av rødlistede arter i selve planområdet per i dag, men langs plangrensen er det registrert pinnsvin (NT), tyrkerdue (NT) og gulspurv (VU). Like utenfor planområdet ble det i 2025 observert gaupe (EN) og sanglerke (NT). Likevel er trolig deler av planområdet et viktig funksjonsområde for storsalamander (*Triturus cristatus*). I Artsdatabanken finner vi flere registreringer i nærområdet, og vi har også blitt gjort oppmerksomme på flere uregistrerte observasjoner. Storsalamanderen er avhengig av både vann og skog-/landområder, og det er godt dokumentert den benytter arealer flere hundre meter fra yngledammen til overvintring og næringssøk. Planområdet vil kunne inngå i slike funksjonsområder, og tiltaket vil dermed kunne påvirke arten direkte eller indirekte gjennom tap av landhabitat, endrede miljøforhold og fragmentering. Naturvernforbundet i Østfold etterlyser en grundig gjennomgang og kartlegging av dette ifm. utarbeidelsen av KU.

Av dagens artsregistreringer i planområdet på [Artsdatabanken](#) ser vi at det er kartlagt flere arter langs turstiene, men særdeles få er registrert i den skogkledte åsen sør i planområdet. Samtidig ser vi at dette området har høy [naturskognærhet](#). Det kan tyde på at dagens kunnskapsgrunnlag er for lite til å si noe om det faktisk finnes viktige arter eller biotoper i planområdet. Vi viser til [Naturmangfoldloven](#) § 8. (kunnskapsgrunnlaget) og § 9. (føre-var-prinsippet) og minner om at dagens kunnskapsgrunnlag fremstår som svakt, her også med særlig hensyn til storsalamander.

Etter forskrift om konsekvensutredninger skal utredninger bygge på anerkjent metodikk og relevant faglig kunnskap, og alle vesentlige virkninger skal identifiseres og beskrives. I den sammenheng understreker vi viktigheten av god feltkartlegging og en tilstrekkelig vurdering av naturmangfold og økologiske sammenhenger i forbindelse med utarbeidelsen av en konsekvensutredning for Thonsåsen.

Indre Østfold står i dag allerede overfor en svært utfordrende avløpssituasjon grunnet sprengt kapasitet på renseanleggene, og bekymringene er store for at kommunen ikke vil imøtekomme kravene til avløpsrensing i de kommende årene. Modernisering er nødvendig, både med tanke på kapasitet og miljøkrav. Når det spås at et nytt renseanlegg i Indre Østfold ikke kan ferdigstilles før i [2032](#), stiller vi oss spørrende til hvordan kommunen planlegger å håndtere økt behov for kapasitet i forbindelse med ytterligere boligutbygging. Oslofjorden er allerede under sterkt press, og [avrenning fra avløp](#) er identifisert som en av hovedårsakene. Fra Regjeringens [helhetlige tiltaksplan for Oslofjorden 2021–2026](#): «De største utfordringene som er identifisert, er utslipp av urensset avløpsvann på grunn av lekkasjer fra avløpsnett/overløp og manglende rensekapasitet på renseanleggene.»

I henhold til [Sabima – naturkampen](#) er Indre Østfold en av kommunene som bygger ned aller mest natur i Norge. I følge [Meld. St. 35](#) (2023–2024) Norsk handlingsplan for naturmangfold er mange sjeldne og truede arter og naturtyper i stor grad konsentrert til Oslofjordområdet, noe som gir Østfold-kommunene et ekstra stort ansvar for god arealutnyttelse og arealplanlegging som tar hensyn til naturen, og kommunene bør ha arealnøytralitet som en målsetting. I tillegg bør det tas hensyn til arter som ikke er truet i dag, blant annet ved å legge til rette for fremtidig klimamigrering. I 2022 signerte Norge [Naturavtalen](#) (Det globale Kunming–Montreal-rammeverket for naturmangfold) som skal stanse og reversere tap av natur og økosystemer. Kommunen er selv ansvarlig for å forvalte sine arealer på en måte som er i tråd med både Naturavtalen og egne arealstrategier. Thonsåsen ble regulert til boligformål på 80-tallet, en helt annen tid. Naturvernforbundet i Østfold etterlyser en planvask i Indre Østfold og henstiller kommunen til å grundig vurdere hvordan de vil utvikle seg videre.

Fra Indre Østfold [kommuneplans samfunnsdel med arealstrategi 2021–2032](#): «Indre Østfold vil ta vare på naturen og sikre naturmangfoldet og kulturlandskapet. De første årene skal vi fokusere på å: ha en helhetlig forvaltning av friluftslivsområder, natur- og kulturlandskap, bymiljø og vann, ... vurdere gjenbruk av arealer før natur bygges ut ... og utvikle og ivareta en sammenhengende grøntstruktur.»

Oppsummering

- Mange i nærområdet bekymrer seg for tap av viktig nærnatur, bruksverdi og trivsel på Knapstad dersom Thonsåsen bygges ut, særlig i kombinasjon med utvidelsen av Holtskogen næringspark.
- Fragmentering av grønne arealer grunnet [arealendringer](#) er i dag den desidert største trusselen vi har mot naturmangfoldet, og byggesaker må vurderes helhetlig, ikke enkeltvis, for å unngå bit-for-bit-nedbygging.
- Vi støtter planenhetens anbefaling om å ta området med dyrkbar jord ut av planforslaget.
- Planområdet er trolig et viktig funksjonsområde for storsalamander – dette krever grundig gjennomgang og kartlegging.
- Dagens kunnskapsgrunnlag for naturverdier i planområdet fremstår som for svake til å kunne si noe om det faktisk finnes viktige naturverdier på Thonsåsen.
- Vi understreker viktigheten av god feltkartlegging og en tilstrekkelig vurdering av naturmangfold og økologiske sammenhenger i forbindelse med utarbeidelsen av en konsekvensutredning for Thonsåsen.
- Vi stiller spørsmål til hvordan kommunen skal håndtere økt kapasitetsbehov for håndtering av avløp i forbindelse med boligutbyggingen. Nytt renseanlegg skal ikke ferdigstilles før i 2032, og i mellomtiden er Oslofjorden under sterkt press, blant annet pga. manglende kapasitet på renseanleggene.
- Indre Østfold en av kommunene som bygger ned aller mest natur i Norge. Naturvernforbundet i Østfold etterlyser en planvask i Indre Østfold og henstiller kommunen til å grundig vurdere hvordan de vil utvikle seg videre.

Naturvernforbundet
Østfold

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Østfold

Kirkegaten 31B
1632 Fredrikstad

Martine Stave
Fylkessekretær
Naturvernforbundet i Østfold

